

Rada ERÚ vyzvala dodavatele energie k nastavení jasných cenových podmínek a k jejich dodržování

Ceny určené složitými vzorci, které využívají jen těžko dostupné údaje z burzy, nebo matoucí ujednání o zafixování ceny, která dodavatelům nebrání ve zdražování. Kvůli podobnému jednání dodavatelů se spotřebitelé obrací s dotazy na Energetický regulační úřad (ERÚ) ve stovkách případů ročně a desítky jich využívají také mimosoudního řešení sporů. Rada ERÚ proto představila novou [výzvu určenou dodavatelům energie](#).

„Směrem k dodavatelům energie výzva požaduje, aby se spotřebitelé jednali srozumitelně a podmínky svých produktů nenastavovali složitější, než je nezbytně nutné. Často jde o jednoduchá, přitom účinná řešení, například jasné uvedení konečné ceny. Není možné nechat zákazníka, aby se probíral změtí ceníků na webových stránkách nebo dosazoval hodnoty z burzy do složitého vzorce jen proto, aby zjistil naprosto základní údaj, jakým je cena energie samotné,“ uvádí příklady **Rostislav Krejcar, člen Rady Energetického regulačního úřadu.**

Přiměřenou úroveň jednání se zákazníky kodifikuje i zákon. Podle občanského zákoníku totiž musí podnikatel veškerá sdělení vůči spotřebiteli učinit jasně a srozumitelně. Přeneseme-li obecné ustanovení do energetiky, znamená to, že by cena ve smlouvě měla být jasně vyjádřená jako Kč za odebranou jednotku energie (typicky Kč/MWh). Jen takový údaj zajistí zákazníkům mj. snadnou porovnatelnost ceny napříč dodavateli, a tedy možnost využít výhod konkurence. V případě nejasných a nesrozumitelných cenových ujednání může spotřebitel úspěšně namítat jejich nepřiměřenost.

Výzva také apeluje na dodavatele, aby spotřebitele nemátli zavádějícími ustanoveními a své přísliby dodržovali po celou dobu trvání smlouvy. V současnosti jde především o tzv. fixaci ceny, tedy závazek dodavatele, že po předem sjednanou dobu bude zákazníkovi dodávat elektřinu nebo plyn za neměnnou částku.

„Jestliže dodavatel ve svých materiálech deklaruje stálou cenu a spotřebitel uzavírá smlouvu s tím, že se mu nebude fixovaná cena měnit, není možné, aby dodavatel svůj závazek jednostranně porušil. Smlouva zavazuje obě strany a podnikatel nesmí zneužívat svého – typicky silnějšího – postavení,“ říká **Rostislav Krejcar.**

Podobné případy, které jsou ERÚ postoupeny v rámci mimosoudního řešení sporů, posuzuje úřad individuálně a zobecnit je lze jen obtížně. Platí však, že řada z nich končí rozhodnutím ve prospěch spotřebitele, tedy uznáním, že dodavatel své povinnosti přímo porušil. Právě těmto sporům, resp. nárůstu jejich počtu, chce Rada ERÚ svou výzvou předejít. Úřad se navíc na podobné jednání více zaměří i v rámci svých dozorových a sankčních pravomocí.

Kontakt:

Energetický regulační úřad
www.eru.cz

sídlo úřadu

A: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava
T: 564 578 666, E: podatelna@eru.cz

Kontakt pro média:

Michal Kebort
tiskový mluvčí ERÚ

dislokované pracoviště Praha
A: Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
M: 724 060 790, E: tiskove@eru.cz

Výzva Rady ERÚ dodavatelům energie k dodržování sjednaných cen dodávky elektřiny a plynu

Rada Energetického regulačního úřadu vyzývá dodavatele energie, aby věnovali zvýšenou pozornost svému jednání při sjednávání cen dodávky elektřiny a plynu a dodržovali smluvené podmínky. Energetický regulační úřad obdržel od spotřebitelů podněty a stížnosti na nedodržování sjednaných fixních cen elektřiny nebo plynu po dohodnutou dobu.

Dodávka elektřiny nebo plynu spotřebitelům se uskutečňuje na základě smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny nebo plynu podle § 50 odst. 2 a § 72 odst. 2 energetického zákona. Podstatnou náležitostí smlouvy je závazek zákazníka zaplatit cenu za dodanou elektřinu nebo plyn. Důležité však je, aby smlouva nebo její dodatek obsahovala jednoznačné a srozumitelné ujednání o ceně dodávky elektřiny a plynu a době, po kterou sjednaná cena platí.

Zároveň připomínáme, že pro jednání podnikatele (dodavatele) se spotřebitelem platí požadavky § 1810 a násl. občanského zákoníku o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem. Z těchto ustanovení mj. vyplývá, že všechna sdělení vůči spotřebiteli musí podnikatel učinit jasně a srozumitelně. Plnění tohoto požadavku je nutné uplatňovat i na ujednání o ceně.

V případě fixace ceny elektřiny nebo plynu na určité sjednané období je proto nezbytné, aby ve smlouvě byla jasným a srozumitelným způsobem uvedena cena elektřiny nebo plynu, a to jejím vyjádřením v Kč za dodávanou jednotku elektřiny nebo plynu. Pouze takové ujednání o ceně je pro spotřebitele jasné a srozumitelné, současně poskytující možnost srovnání s cenou stávajícího nebo jiného dodavatele.

Uvedeným požadavkům v případech fixace ceny neodpovídají ujednání o ceně, která obsahují pouze název ceníku s tím, že cena uvedená v ceníku není ve smlouvě uvedená, nebo ceník není k návrhu smlouvy přiložený. Nebo různá ujednaná obsahují nesrozumitelný vzorec, do kterého musí spotřebitel dosazovat jemu neznámé burzovní hodnoty a podobné údaje.

Spotřebitel musí mít kdykoliv v průběhu trvání smlouvy jasno, za jakou cenu je dodávka elektřiny nebo plynu uskutečňována, a to bez nutnosti jejího vyhledávání na webových stránkách dodavatele, složitého prohlížení jednotlivých ceníků svého dodavatele nebo dokonce burzovních údajů o ceně elektřiny nebo plynu. Taková praxe neodpovídá požadavku zákona na sjednání ceny se spotřebitelem srozumitelným a jasným způsobem.

Zároveň je třeba důsledně trvat na dodržení sjednaného obsahu smlouvy, pokud vůle stran smlouvy směřovala k tzv. fixaci ceny dodávky elektřiny nebo plynu na dohodnutou dobu. Pokud podnikatel jedná vůči spotřebiteli od začátku s tím, že cena dodávky elektřiny nebo plynu bude na určitou dobu, např. 2 let, sjednána jako pevná a neměnná, a spotřebitel s představou fixace ceny dodávky elektřiny nebo plynu smlouvu uzavírá, je nezbytné obsah smlouvy koncipovat uvedeným způsobem.

Není proto přípustné jednání dodavatele, který bez ohledu na sjednání pevné a neměnné ceny dodávky elektřiny nebo plynu před uplynutím sjednané doby fixace cenu dodávky mění, resp. zpravidla zvyšuje. Je třeba respektovat obecné smluvní pravidlo, že smlouva strany zavazuje a lze ji měnit pouze se souhlasem všech stran.

V rozporu se závazkem dodávat elektřinu nebo plyn za neměnnou cenu je rovněž praxe některých dodavatelů, kteří sjednané ceny s odkazem na ceník mění prostřednictvím změny názvu ceníku nebo dokonce sjednané ceníky ruší a nahrazují jinými, aniž by pro takové jednání smlouva poskytovala právní oporu. Dodavatel tímto postupuje v rozporu s obsahem smlouvy o neměnnosti ceny dodávky a jednostranná změna smlouvy v podobě zrušení ceníku nebo jeho změny nemůže vyvolat právní účinky vůči konkrétnímu spotřebiteli.

Budou-li ujednání smlouvy nekonkrétní a nejednoznačná, pak v rámci ochrany práv spotřebitele bude nutné užít ve prospěch spotřebitele výklad pro něj nejpříznivější (§ 1812 odst. 1 občanského zákoníku). Spotřebitel má právo na jednoznačné, transparentní a srozumitelné znění smluvních podmínek včetně cenových.

S cílem předcházet sporům ohledně cen dodávky elektřiny nebo plynu Rada Energetického regulačního úřadu apeluje na dodavatele, aby vždy formulovali ujednání o ceně dodávky elektřiny nebo plynu pro spotřebitele jasně a srozumitelně. Pokud podnikatel jedná vůči spotřebiteli od začátku s tím, že cena dodávky elektřiny nebo plynu bude na určitou dobu, např. 2 let, sjednána jako pevná a neměnná, a spotřebitel s představou fixace ceny dodávky elektřiny nebo plynu smlouvu uzavírá, je nezbytné obsah smlouvy vykládat tímto způsobem.